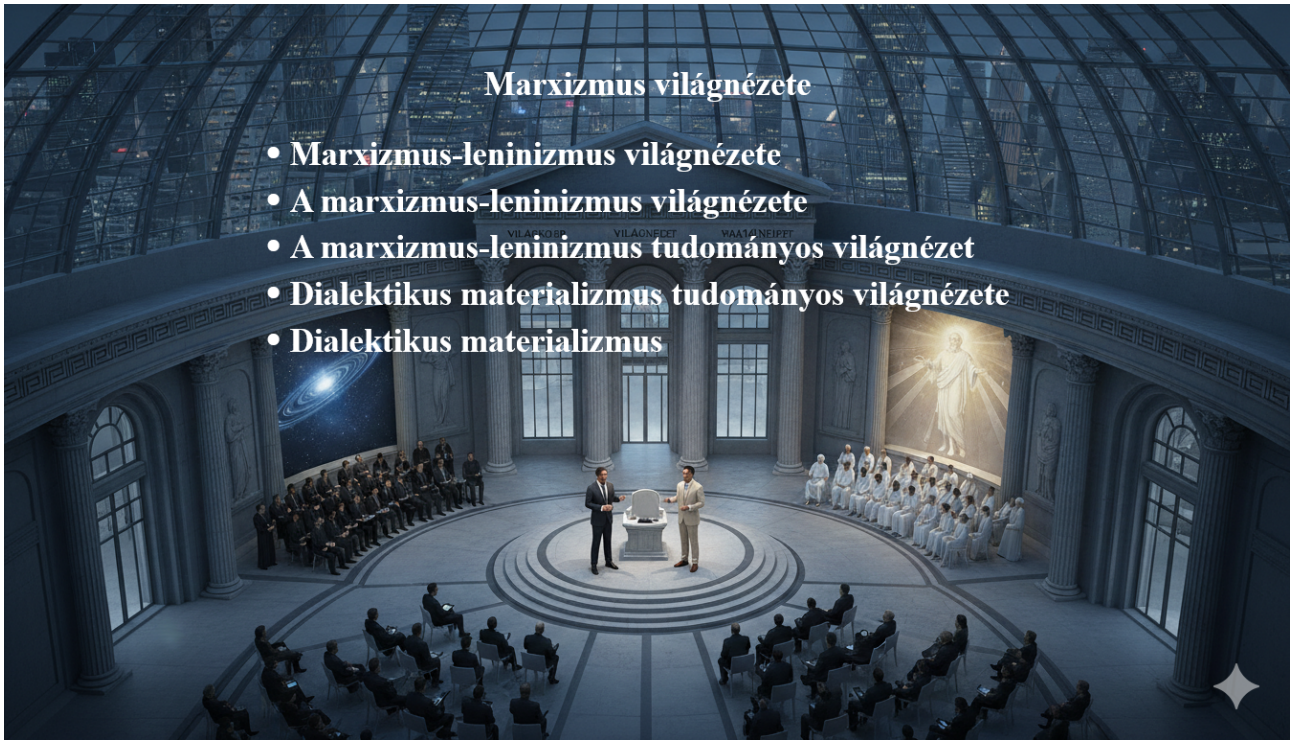

Marxizmus-leninizmus világnézete

A marxizmus-leninizmus az egyetlen következetesen objektív tudományos világnézet. A tudományos világnézetet következetesen a marxista-leninista vezérfonalán járó kommunisták képviselik.

A tudományos világnézet következetesen az objektív tudományos módszerre támaszkodik, egymást feltételezik, együtt fejlődnek, ez a marxizmus-leninizmus vezérfonalán járó és ezt továbbfejlesztő világnézet, a gondolkodó emberré válás útja.

A dialektikus és történelmi materializmus - következetesen objektíven a tudományos módszerre alapozva - a marxizmus-leninizmus világnézetének filozófiai alapja, ami a tudomány eredményeinek alapján alakult ki és ezen az alapokon fejlődik tovább.

Marxizmus-leninizmus

Marx, Engels és Lenin forradalmi tanítása, amely filozófiai, közgazdasági és társadalmi-politikai nézetek átfogó és harmonikusan összefüggő rendszere. A marxizmus létrejötte forradalmi fordulatot jelentett a természet- és a társadalomtudományban, kivált az emberi tudás olyan területein, mint a filozófia, a politikai gazdaságtan, a szocializmus elmélete stb. A marxizmus megalapítói valóban forradalmi tudományt alkottak, melynek feladata nemcsak a világ helyes magyarázata, hanem megváltoztatása is. Marx elmélete, mint Lenin rámutatott, logikusan felépített és teljes, egységes egész, amelynek ereje, hatékonysága igazságában van. Legfontosabb tétele az, hogy a munkásosztály világtörténelmi szerepe az osztály nélküli kommunista társadalom megteremtése. A tudományos kommunizmus a Marx által megalapozott politikai gazdaságtan tudományos bizonyítékain nyugszik, amely feltárta a tőkés termelési mód törvényeit és bebizonyította, hogy a kapitalista társadalmat szükségszerűen a szocializmus-

nak kell felváltania. A Marxizmus-leninizmus filozófiai alapja a dialektikus materializmus és a történelmi materializmus. A marxizmus alkotó továbbfejlesztésének új szakasza Lenin nevéhez fűződik, aki Marx munkásságának hű folytatója. Leninnek a marxizmus fejlesztésében betöltött alkotó szerepét fejezi ki a Marxizmus-leninizmus elnevezés.

A marxizmus-leninizmus világnézete

A marxizmus-leninizmus világnézete a kommunista pártok vezetésével az emberiséget a gondolkodó emberek világába vezeti. Ahol megszűnik a lehetősége a megosztott emberiségnek, mert a társadalom a valódi, a gazdasági-politikai-társadalmi egyenlőségen alapuló demokráciában kollektív formában létezik.

Megszűnik a felsőbbrendűség, a szolgaság, a bér-rabszolgaság, mert az osztály-nélküli kommunizmusban ez már lehetséges, a kapitalizmusban azonban ez még lehetetlen.

A kommunizmusban a termelőeszközök kollektív tulajdona és működése teszi lehetővé a kizsákmányolás, a bér-rabszolgaság, az élősködés, a felsőbbrendűség, az emberi jogok megsértésének megszüntetését, ami a kapitalizmusban lehetetlen.

A kommunizmus (szocializmus) teszi lehetővé a valódi, a politikai-gazdasági-társadalmi egyenjogúságon alapuló szocialista demokráciát, az emberi és demokratikus szabadságjogok megvalósítását. A kapitalizmus szabadsága a kizsákmányolás, a bér-rabszolgaság, az élősködés szabadsága, ami az emberi jogok súlyos megsértése, de csak így működik.

A kapitalizmus működési módja és erkölcse lehetetlenné teszi a valódi, a szocialista demokrácia megvalósítását, mert bér-rabszolgaság van. A kapitalizmus az emberi jogokat, a demokráciát a bérrabszolgasággal elkerülhetetlenül súlyosan megsérti. A kapitalizmusban törvényes a kizsákmányolás és az élősködés, ezzel együtt jár a felsőbbrendűség és a megosztott világ. A marxista-leninista kommunisták ez ellen küzdenek. A kommunizmus a gondolkodó emberek világa!

Filozófiai kislexikon

Marxizmus-leninizmus: Marx, Engels és Lenin forradalmi tanítása, amely filozófiai, közgazdasági és társadalmi-politikai nézetek átfogó és harmonikusan összefüggő rendszere. A marxizmus elméleti kifejezőjévé vált a munkásosztály alapvető érdekeinek és a kommunizmusért vívott harcának.

A marxizmus létrejötte forradalmi fordulatot jelentett a természet- és a társadalom tudományban melynek feladata nemcsak a világ helyes magyarázata, hanem megváltoztatása is. Legfontosabb tétele az, hogy a munkásosztály világtörténelmi szerepe az osztály nélküli kommunista társadalom megteremtése.

A tudományos kommunizmus a Marx által megalapozott politikai gazdaságtan tudományos bizonyítékain nyugszik, amely feltárta a tőkés termelési mód törvényeit és bebizonyította, hogy a kapitalista társadalmat szükségszerűen a szocializmusnak kell felváltania. A marxizmus-leninizmus filozófiai alapja a dialektikus materializmus és a történelmi materializmus.

A marxizmus alkotó továbbfejlesztésének új szakasza Lenin nevéhez fűződik, aki

Marx munkásságának hű folytatója. Leninnek a marxizmus fejlesztésében betöltött alkotó szerepét fejezi ki a marxizmus-leninizmus elnevezés.

Tudományosan elemezte a tőkés termelési mód imperialista szakaszát. Tovább fejlesztette a szocialista forradalom elméletét, s arra a következtetésre jutott, hogy lehetőség van rá, hogy a szocializmus kezdetben egy országban arasson győzelmet. A szocialista forradalom győzelme a Szovjetunióban a lenini eszmék első megvalósulása.

A marxizmus-leninizmus tudományos világnézet

Mi a lényege a tudományos világnézetnek?

Ami bizonyíthatóan létezik vagy megvalósítható, azt el kell fogadni az objektív valóságnak, de csak azt. Ami jelenleg még a fantázia birodalmába tartozik, az lehet a jövő igazsága, amennyiben a gyakorlat igazolja, de hamisnak bizonyul, ha nem állja ki a valóság próbáját.

Az objektíven létező világ valóságnak megfelelő megismerése csak a következetesen objektív tudományos módszerrel és a tudományos világnézettel együtt lehetséges. A tudományos módszer és a tudományos világnézet egymásra támaszkodik, a filozófiai alapja a dialektikus materializmus. Az objektíven létező világ materiális és dialektikusan a természet törvényei szerint változik, fejlődik.

A marxizmus-leninizmus következetesen objektív tudományos világnézete a tudományos módszerre támaszkodik. Jellemzője, hogy magyarázatai megalkotásához minden körülmények között az objektíven létező világ észlelt, a megismert, a tudományos módszerrel vizsgált tényeiből, a tudományos következtetés alapján készült hipotézisből, elméletből indul ki és állításait a valóságban ellenőrzi. A következetesen objektív tudományos világnézet a következetesen objektív tudománnyal együtt fejlődik, egymásra támaszkodnak.

A következetesen objektív tudomány az objektíven létező valóságból a megfigyeléssel, a tapasztalatokkal, az elért tudományos ismeretek felhasználásával, a tudományos következtetésekkel, a képzelőerővel, a logikus tudományos gondolkodással alkotja meg a természet, a társadalom törvényeit, az elméleteit, a hipotéziseit, ezeket azonban a valóságban, a gyakorlatban ellenőrizni kell. Csak ez fogadható el tudományosan, csak ez nevezhető tudománynak.

Meghatározások:

- **Marxizmus–leninizmus:** Marx, Engels és Lenin forradalmi tanítása, amely filozófiai, közgazdasági és társadalmi-politikai nézetek átfogó és harmonikusan összefüggő rendszere. (…) Legfontosabb tétele az, hogy a munkásosztály világtörténelmi szerepe az osztály nélküli kommunista társadalom megteremtése. A tudományos kommunizmus a Marx által megalapozott politikai gazdaságtan tudományos bizonyítékain nyugszik, amely feltárta a tőkés termelési mód törvényeit és bebizonyította, hogy a kapitalista társadalmat szükségszerűen a szocializmusnak kell felváltania. A marxizmus–leninizmus filozófiai alapja a dialektikus materializmus és a történelmi materializmus.
- **Dialektikus materializmus:** Tudományos filozófiai világnézet, a marxizmus

egyik alkotórésze, filozófiai alapja. A dialektikus materializmust Marx és Engels alkotta meg, s Lenin és más marxisták fejlesztették tovább.

- **Történelmi materializmus:** A marxista–leninista filozófia alkotórésze, az a tudomány, amely az emberi társadalom életének és fejlődésének általános törvényeit és e törvényeknek az emberek történelmi tevékenységében való megvalósulási formáit vizsgálja.

Dialektikus materializmus tudományos világnézete

A mindörökké mozgásban lévő anyag a kölcsönhatásokban a természet törvényei szerint változik, dialektikusan fejlődik az összetett és bonyolult formákba. A dialektikus materializmus a mozgás és a fejlődés álláspontjáról történeti fejlődési folyamatként vizsgálja a világot. Ebbe a változásba, fejlődésbe a tudatosságot, a célszerűséget a saját létérdekében az ember, a gondolkodó anyag képviseli, aki ezért tudományos módszerrel törekszik megismerni az objektíven létező világot, a természet törvényeit.

A mozgás a mindörökké létező anyag alapvető sajátossága, nincs anyag mozgás nélkül és nincs mozgás anyag nélkül. Az anyag és a mozgás szoros összefüggéséről tanúskodik a tömeg és az energia megfelelésének törvénye.

A fejlődés az alacsonyabb rendűtől a magasabb rendű felé, az egyszerűtől a bonyolult felé tartó mozgás. A fejlődés belső kényszere és mozgatórugója a struktúrák (a formák) stabilitásának és ellenálló képességének növelése a külső hatásokkal szemben, ami megköveteli a rendszer (a formák) folyamatos alkalmazkodását és változását.

A dialektikus materializmus dialektikus, mert az anyagi formákat kölcsönhatásukban, ellentmondásaikban, keletkezésüket, változásukat és fejlődésüket történetükben vizsgálja; materialista, mert tudományos világnézete szerint a világ alapja az anyag, és az anyag mindörökké mozgásban, változásban létezik. A dialektikus materializmus az ismeretelméletbe belefoglalta a gyakorlatot. Az objektív igazság az, ami az objektív valóságban a tudományos módszerrel bizonyítható és igazolható.

Marxizmus-leninizmus filozófiája

A filozófia és az emberek gyakorlati tevékenysége: A filozófia jelentős hatást gyakorol az emberi életre azzal, hogy tanulmányozza a valóság és a megismerés általános törvényeit, ezek alapján kidolgozza a világnézetet és a megismerés általános módszerét. Az emberek magatartása, a gyakorlati tevékenységükben követett elvek függnek általános nézeteiktől, azoktól a filozófiai eszméktől, amelyek tudatukat uralják.

Azok például, akik az idealista világnézet hatalmába kerültek, egyéni életükben sokszor nagy teret engednek az istennek vagy valaminő más természetfölötti erőknek. Inkább a sorsukra hagyatkoznak, mint az őket környező valóság változásait meghatározó törvények ismeretére.

Ezzel szemben azok, akik elsajátították a marxista világnézetet, tevékenységükben a valóság objektív törvényeinek ismeretére támaszkodnak. Fő céljuk nem az, hogy a fennálló életfeltételekhez alkalmazkodjanak, miként a polgári idealista világnézetű emberek, hanem az, hogy ezeket a feltételeket szüntelenül tökéletesítsék, módosítsák.

Emellett a filozófiának, nevezetesen a dialektikus materializmusnak a gyakorlattal való összefüggése más úton is megvalósul: a dialektikus materializmus módszertani funkciójának megvalósulása révén. A valóság általános törvényeinek tanulmányozása alapján a dialektikus materializmus megfogalmaz meghatározott elveket vagy posztulátumokat, amelyeket a gyakorlati tevékenységben valamely feladat megoldásánál be kell tartani, más szóval, kidolgozza a cselekvés módszerét, a valóság forradalmi átalakításának módszerét.

Anyag és tudat: Az idealista filozófia rendszerint tagadja az anyag objektív valóságát. Egyes képviselői úgy vélik, hogy anyag egyáltalán nem létezik, hogy az anyagot a materialisták találták ki ateista következtetéseik megalapozása céljából (Berkeley). Mások az anyagot érzetkomplexumnak nyilvánítják (Mach). Ismét mások úgy tüntetik fel, mint az eszme fejlődésének eredményét a tudattól függő, belőle származó valamit (Hegel). … „Az anyag — írja Lenin, e fogalom dialektikus materialista meghatározását adva — filozófiai kategória, amely az érzeteinkben feltáruló, érzeteinkkel lemásolt, lefényképezett, visszatükrözött, érzeteinktől függetlenül létező objektív valóság megjelölésére szolgál.“

Dialektikus materializmus

A tudatosan objektíven gondolkodó ember elkerülhetetlenül a dialektikus és materialista világnézetre támaszkodik, függetlenül attól, hogy ezt tudja, elismeri vagy tagadja. Mert csak az anyag tulajdonságainak következetesen az objektív tudományos módszerrel történő megismerésének az alapján működő tudomány képes az ismeretlent, az újat, az objektív valóságot megismerni, az ismereteket bővíteni, pontosítani. Az idealizmus és a vallás képzelt világ ezért nem tudományos, így nem reális alternatíva a világ objektív megismerésére, éppen hogy nem, alkalmatlan, fantáziavilág.

A dialektikus materializmus az objektív valóság megismerésének következetesen tudományos világnézete, a tudományos módszerre alapozza megállapításait. A dialektikus materializmusra alapozott marxizmus világnézete szerint az objektíven létező világban kizárólagosan csak az anyag létezik. A következetesen objektív tudományos világnézet materialista és dialektikus, az objektíven létező materiális világot, az anyag mozgását, változását, fejlődését a dialektika törvényei szerint, a kölcsönhatásaiban, az ellentmondásaiban, történetükben vizsgálja.

Minden új felfedezés, alkotás elkerülhetetlenül a materializmusra és a dialektikus gondolkodásra támaszkodik, még akkor is, ha ezt nem ismerik el vagy nem értik, ami nyilvánvaló butaság, mert csak ezen az alapon lehet valóságos eredményt elérni. A világ materiális természetű és a dialektika tudománya nélkül az anyag mozgását, változását, fejlődését, a jelenségeket, a dolgokat, az anyagi formákat, az élővilágot, az embert, a társadalmat, a gondolkodó anyagot nem lehet a valóságnak megfelelően megismerni és megérteni.

Az anyag formái mindörökké mozgásban, változásban, keletkezésben, fejlődésben, pusztulásban léteznek, ezért az adott anyagi forma keletkezésének, változásának, történetének, kölcsönhatásainak, ellentmondásainak vizsgálatát dialektikusan, a dialektika törvényei szerint kell megvalósítani, hogy objektíven teljességében megismerhető legyen az adott forma, az adott jelenség.

Salánki László, 2026.06.17. Maglód